

Түйінді қаржылық көрсеткіштер

Макроэкономикалық Нақтыорлар

Соңғы 10 жылда алғаш рет экономиканың өсу қарқыны 5%-дан асып, 2023 жылдың қорытындысы бойынша 5.1% құрады. Басты Нақтыор қызметін кеңейтуге бағытталған Үкіметтің белсенді фискалдық саясаты болды. Мемлекеттік шығындардың едәуір бөлігі Ұлттық қордан аударымдар есебінен қаржыландырылды. Бұл 2013 жылдан бері рекордтық деңгейге жеткен негізгі капиталға инвестицияларды ұлғайтуға мүмкіндік берді.

2023 жылдың қорытындысы бойынша инфляция 9,8% құрады, ол жыл басымен салыстырғанда екі есеге қысқарды (дереккөз: halykfinance.kz, 2023 жылдың 4 тоқсанындағы макроэкономикалық есеп).

Бағаның өсуін болдырмау үшін Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі 2023 жылы 2022 жылы көтерілген базалық мөлшерлемені соңғы алты жылдағы ең жоғары көрсеткіш 16,75% деңгейінде қолдады. Қазақстандағы монетарлық саясатты қатаңдату әлемдік орталық банктердің ақша-кредит саясатын қатаңдату аясында орын алды. Алайда, 2023 жылы тамыз, қазан және қараша айларында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ақша-кредит саясаты жөніндегі комитеті базалық мөлшерлемені төмендету жөнінде шешім қабылдады. Осылайша, 2023 жылдың қорытындысы бойынша базалық мөлшерлеме жылдық 15,75% құрады (дереккөз: www.nationalbank.kz, базалық мөлшерлеме бойынша шешім қабылдау кестесі).

2023 жылы ұлттық валюта Ресей рубліне 18,2%-ға және АҚШ долларына 1,4%-ға нығайды. KASE-дегі сауда-саттық көлемі 57%-ға ұлғайды, акциялардың қайталама нарығында 78%-ға ұлғайды, МБҚ қайталама нарығындағы сауда-саттық көлемі 49%-ға өсті, биржалық нарықтағы мәмілелер саны 53%-ға ұлғайды (дереккөз: www.kase.kz, 2023 жыл бойынша қызмет нәтижелеріне шолу).

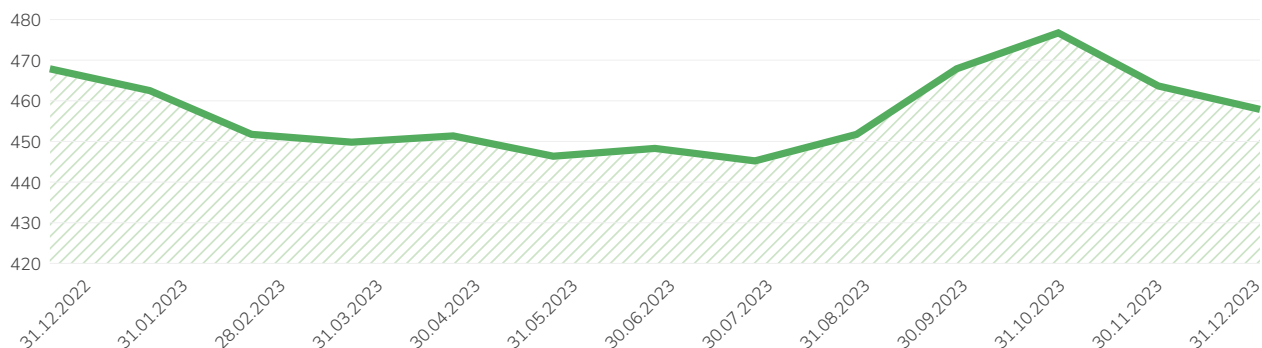
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің 2023 жылғы деректеріне сәйкес теңгенің биржалық бағамы АҚШ доллары үшін 431,08–482,77 теңге диапазонында өзгерді. 2023 жылдың желтоқсан айының соңында теңгенің АҚШ долларына шаққандағы биржалық бағамы АҚШ доллары үшін 454,56 теңгені құрады (дереккөз: www.nationalbank.kz, валюта бағамдары).

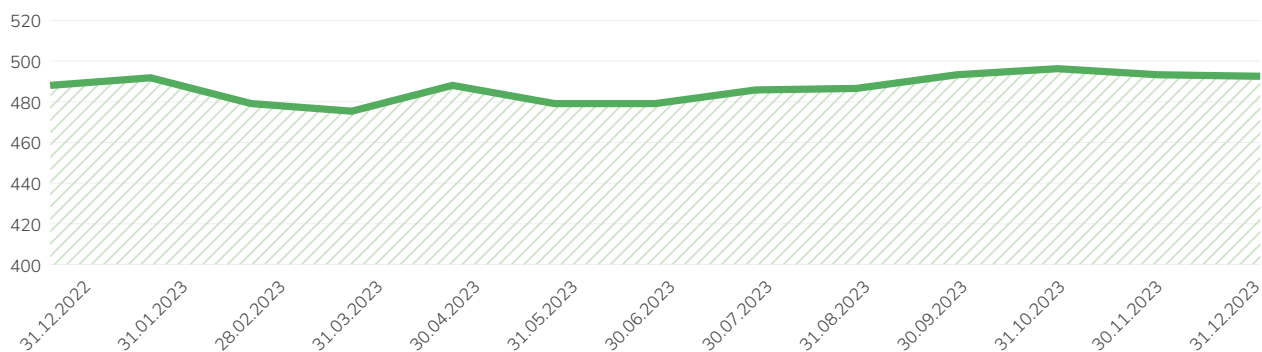
Валюта бағамдарының динамикасы

	31.12.2022	31.12.2023	%
KZT/USD	462,65	454,56	101%
KZT/EUR	492,86	502,24	104%
KZT/RUB	6,43	5,06	79%

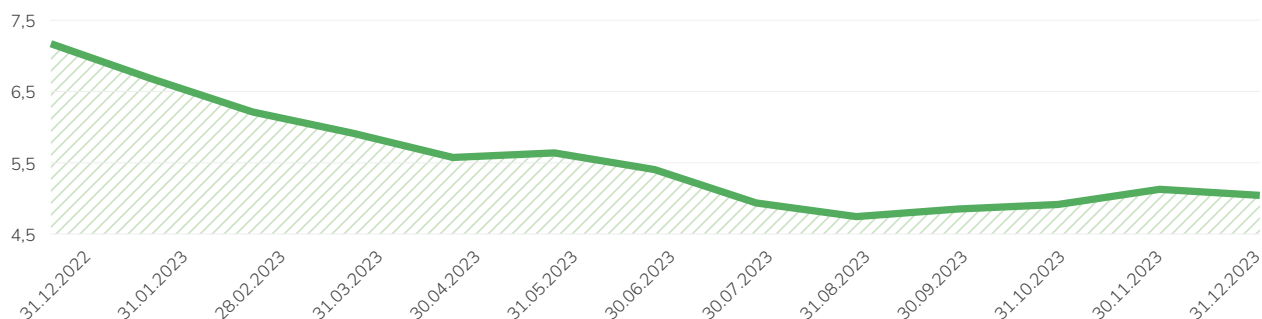
KZT/USD

KZT/EUR

KZT/RUB

Жалпы, Қазақстан Республикасының экономикасы дамушы нарықтарға тән кейбір сипатты ерекшеліктерді көрсетуді жалғастыруда. Бұл ерекшеліктерге сонымен қатар елден тыс жерде еркін айырбасталмайтын ұлттық валюта және бағалы қағаздар нарығының өтімділігінің төмен деңгейі кіреді, бірақ олармен шектелмейді.

Осы есептің күніндегі жағдай бойынша Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми айырбастау бағамы 2023 жылдың 31 желтоқсанындағы (2022 жылдың 31 желтоқсаны) жағдай бойынша 1 АҚШ доллары үшін 454,56 теңгемен салыстырғанда 1 АҚШ доллары үшін 451,03 теңгені құрады: 1 АҚШ доллары үшін 462,65 теңге).

Инфляция деңгейі 2023 жылдың желтоқсанында 21,3% шыңына жеткеннен кейін 2023 жылдың желтоқсанында 9,8% құрады. 2023 жылы экономиканың өсуі 4,8% құрады және сарапшылардың болжауынша, алдағы үш жылда ұлттық экономиканың өсу қарқыны жылына орта есеппен 4%-дан аз болады.

Экономикалық орта «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының қызметі мен қаржылық жағдайына айтарлықтай әсер етеді. Басшылық «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының тұрақты қызметін қамтамасыз ету үшін қажетті шараларды қабылдайды. Алайда, қалыптасқан экономикалық жағдайдың болашақ салдарын болжау қиын, ал басшылықтың ағымдағы күтулері мен бағалаулары нақты нәтижелерден ерекшеленуі мүмкін.

Бұдан басқа, Қазақстан Республикасындағы электр энергетикалық секторының Қазақстан Республикасындағы саяси, заңнамалық, салықтық және реттеушілік өзгерістердің ықпалына ұшырағыштығы сақталады. Қазақстан Республикасының экономикалық тұрақтылығының перспективалары айтар-

лықтай дәрежеде Үкімет қабылдайтын экономикалық шаралардың тиімділігіне, сондай-ақ құқықтық, бақылау және саяси жүйелердің дамуына, яғни «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының бақылау саласынан тыс жағдайларға байланысты болады.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының басшылығы экономикалық және саяси жағдайдағы ағымдағы өзгерістерді бақылап отырады және жақын болашақта «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының тұрақтылығын қолдау және бизнесін дамыту үшін қажетті деп санайтын шараларды қабылдайды.

Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау үшін «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы макроэкономикалық көрсеткіштердің болжамдарын қоса алғанда, расталатын болжамды ақпаратты пайдаланады. Алайда, кез-келген экономикалық болжамдар сияқты, болжамдар мен оларды жүзеге асыру ықтималдығы сөзсіз белгісіздіктің жоғары деңгейімен байланысты, сондықтан нақты нәтижелер болжанғаннан айтарлықтай өзгеше болуы мүмкін.

Қаржы-экономикалық көрсеткіштер

Түйінді қаржы-экономикалық көрсеткіштер, млн теңге

Көрсеткіш ¹⁵	Нақты			Болжам	
	2021	2022	2023	2024	2025
Өнімдерді сатудан және қызметтерді көрсетуден түскен табыс	332 537	381 465	444 960	638 112	695 621
Сатылған өнім мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	254 847	288 929	329 676	483 534	531 598
Жалпы пайда	77 690	92 536	115 284	154 578	164 023
Операциялық пайда	53 868	64 574	92 828	124 928	132 885
Амортизация, пайыздар және КТС (ЕБИТДА) бойынша аударымдарға дейінгі пайда	123 447	129 303	160 117	225 392	227 720
Салық салуға дейінгі пайда (залал)	23 723	47 152	63 082	103 362	115 409
Азшылық үлесі шегерілгенге дейінгі жиынтық пайда (залал)	15 347	30 306	43 730	80 232	92 584
«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының акционерлеріне тиесілі қорытынды пайда	15 046	30 132	43 080	79 330	92 081

Өнімдерді сатудан және қызметтерді көрсетуден түскен табыс

2023 жылы «Самұрық-Энерго» компаниялар тобы бойынша өнім сатудан және қызмет көрсетуден түскен табыс

444 960

млн теңгені құрады

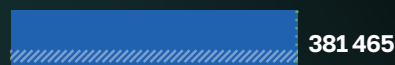
Шоғырландырылған кіріс негізінен сату (өткізу) сегменті есебінен өсті. Түсімнің ұлғаюы электр энергиясын өткізу көлемінің 239 млн кВт*сағ-қа (3%) өсуіне және «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС электр энергиясын өткізу тарифінің киловатт-сағатына 20,09 теңгеден киловатт-сағатына 23,64 теңгеге дейін өсуіне байланысты.

Электр энергиясын беру бойынша түсімнің ұлғаюы электр энергиясын беру көлемінің 533 млн кВт*сағ (7%) және «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ электр энергиясын беру тарифінің 6,58 теңге/кВт*сағ-тан 7,68 теңге/кВт*сағ-қа дейін өсуімен байланысты.

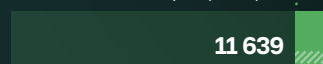
2023 жылдың 1 маусымынан бастап ЭЖҰ шекті тарифтерін ұлғайту есебінен электр энергиясын өндіру сегменті бойынша, бұл ретте 2023 жылға жүргізілген сауда-саттық қорытындылары бойынша қуатты өткізу көлемінің төмендеуі орын алды.

Сондай-ақ, жылу энергиясын өндіру сегменті бойынша сату көлемінің (өңірдегі төмен температуралық режимге байланысты) және жылу энергиясын өндіру тарифінің өсуі есебінен өсім байқалады.

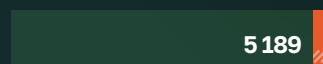
Кіріс, 2022 (Нақты)

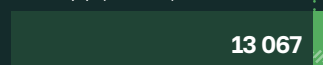
Э/э мен ж/э өндіріс (ЭӨҰ)

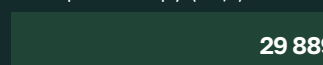
Қуатты жүзеге асыру (ЭӨҰ)

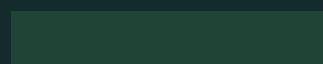
Э/э беру (АЭЖҚ)

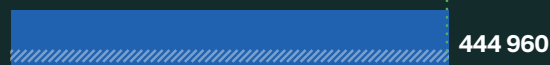
Э/э жүзеге асыру (ЭҚҰ)

Топішілік Айналым+басқа табыстар

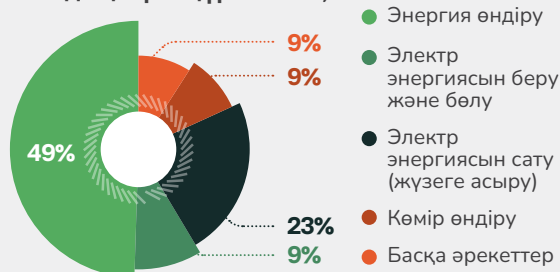

Түсім, 2023 (Нақты)

¹⁵ Кірістер мен өзіндік құнның толық жазылуы қызмет түрлері бөлінісінде (сегменттер бойынша емес) келтірілген және элиминациялауды есепке алмағанда көрсетілген.

Негізгі қызмет түрлері бойынша 2023 жылдың кіріс құрылымы, %

Болашақ кезеңге болжам:

2024 жылға арналған болжамда іске асырудан түсетін табыс 638 112 млн теңге мөлшерінде жоспарланған, бұл 2023 жылғы Нақтыден 193 152 млн теңгеге немесе 43%-ға жоғары. Ұлғаю электр энергиясын өндіру және өткізу бойынша тарифтердің, қуаттылыққа арналған көлемдер мен тарифтің (айына 590 мың теңге/МВт-тан 1 065 мың теңге/МВт*айға дейін) өсуіне, сондай-ақ «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС және «Шұлбі СЭС АЭС» ЖШС табыстарын шоғырландыру периметріне енгізуге байланысты.

2025 жылға арналған болжамда электр энергиясын өндіру, беру және өткізу тарифтерінің, қуаттылық тарифінің 1 065 мың теңге/МВт*айдан 1 215 мың теңге/МВт*айға дейін өсуі есебінен электр энергиясын өндіру бойынша кірістердің өсуіне байланысты 2024 жылға арналған болжамға кірістің ұлғаюы байқалады. Сондай-ақ электр энергиясын сату, беру және өткізу көлемдерінің, сондай-ақ қуат көлемінің өсуі есебінен ұлғайту.

Өндірушілер бойынша бөліністе өнімді сатудан және қызмет көрсетуден түсетін табыс, млн теңге

Көрсеткіш, млн теңге	Нақты			Болжам	
	2021	2022	2023	2024	2025
Өнімдерді сатудан және қызметтерді көрсетуден түскен табыс	332 537	381 465	480 476	638 112	695 621
«Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	166 366	189 266	186 939	205 940	233 720
ЖШС «Алматыэнергосбыт»	125 685	137 578	168 309	225 179	252 137
«Алматы электр станциялары» АҚ	78 654	86 220	96 660	104 980	115 247
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ	46 594	53 842	67 712	82 159	100 928
«Мойнақ СЭС» АҚ	19 003	22 804	21 720	20 991	21 011
«Шардара СЭС» АҚ	7 183	8 680	8 991	7 447	8 022
«Өскемен СЭС АЭС» ЖШС	-	-	-	9 143	10 537
«Шұлбі СЭС АЭС» ЖШС	-	-	-	13 222	14 994
«БЖЭС» ЖШС	4 881	4 987	6 170	7 705	8 090
«Бұқтырма СЭС» АҚ	3 927	4 181	21 837	29 644	16 100
«Energy Solution Center» ЖШС	1 128	1 515	1 595	1 836	1 935
«Samruk-Green Energy» ЖШС	399	409	500	475	504
Топ ішілік айналымдар (жою)	-121 285	-128 016	-99 959	-70 609	-87 605

Қоғамның негізгі қызметінен түсетін табыстың негізгі үлесін «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС, «Алматы Электр Станциялары» АҚ, «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ, «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС алады. Сонымен қатар, кірістерді шоғырландыру кезінде жалпы сомадан негізінен энергия өндіруші және таратушы компаниялар бойынша топшілік айналымдар алынып тасталады.

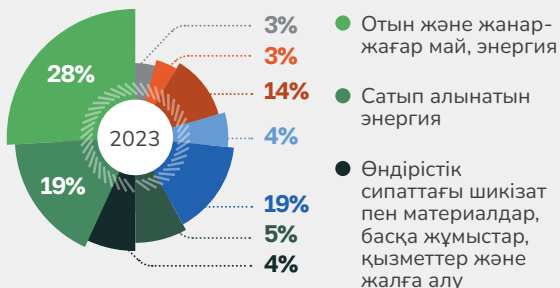
Өзіндік құны

Өнім мен қызмет көрсетудің өзіндік құны, млн теңге

Көрсеткіш, млн теңге	Нақты					Болжам
	2021	2022	2023	2024	2025	
Отын	60 320	68 247	91 379	119 940	127 614	
Еңбекақы және байланысты шығындар	34 120	45 643	53 766	64 534	68 311	
Сатып алынған электр энергиясының құны	42 426	50 991	56 404	116 754	124 014	
Электр қуатының дайындығын қолдау жөніндегі қызметтер	8 718	8 819	8 848	15 237	17 383	
Негізгі құралдардың тозуы және MEA амортизациясы	55 168	59 764	62 556	71 396	92 850	
Жөндеу және күтіп ұстау	9 901	9 950	11 377	15 216	17 650	
Электр энергиясын беру жөніндегі қызметтер	13 239	16 847	16 922	15 390	16 032	
Материалдар	1 930	2 181	2 777	4 309	4 542	
Сүмен қамтамасыз ету	6 329	7 106	7 582	8 631	8 771	
Желілердегі шығындар	2	2	2	14 986	15 193	
Табыс салығынан басқа салықтар	4 923	4 642	4 633	6 176	6 964	
Қоршаған ортаға эмиссиялар үшін төлем	7 802	7 664	4 435	11 930	13 209	
Бөгде ұйымдар қызметтері	5 649	3 385	3 350	12 823	12 712	
Өзгелері	4 320	3 688	5 645	6 213	6 353	
ЖИЫНЫ	254 847	288 929	329 676	483 534	531 598	

Негізгі қызмет түрлері бойынша өзіндік құн құрылымы, %

14% ↑ 40 747 млн теңге

2023 жылдың қорытындысы бойынша өзіндік құны 329 676 млн теңгені құрады, бұл 2022 жылғы Нақтыіден 14%-ға жоғары. Шығындардың өсуі көмір, газ, KEGOC қызметтері және басқалары сияқты ауыспалы өндірістік шығындардың өсуіне байланысты болды. Тауарлар мен қызметтер бағасының өсуіне, БРЭ шығындарының ұлғаюына, шикізат пен өндірістік материалдар бағасының индекстелуіне, сондай-ақ ЕТҰ қызметкерлеріне әлеуметтік қолдау көрсету мақсатында көмір, газ және KEGOC қызметтері шығындары сияқты ауыспалы өндірістік шығындар өсті. Сонымен қатар, өндірістік персоналдың еңбекақысы мен бюджетке төленетін міндетті төлемдер ұлғайды.

2023 жылы амортизация 62 556 млн теңгені құрады, өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 2 793 млн теңгеге немесе 5%-ға ұлғайды. Тарату қоры бойынша резервті негізгі құралдарға есептеуге байланысты «Алматы Электр Станциялары» АҚ бойынша негізгі ұлғайту.

2024-2025 жылдарға арналған болжам

2024 және 2025 жылдарға арналған болжамдарға сәйкес, тауарлар мен қызметтерге бағаның өсуіне байланысты өндіріс құны артады. Сондай-ақ, БРЭ-ден теңгерімді электр энергиясын сатып алу шығындарының өсуі, өндірістік персоналдың еңбегіне ақы төлеу шығындарының артуы күтілуде. «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының шоғырлану периметрінің кеңеюіне байланысты оған екі компанияның шығындары кіреді: «Өскемен СЭС АЭС» және «Шүлбі СЭС АЭС». Сонымен қатар, өндіріс көлемінің артуы өзіндік құнға да әсер етеді.

Пайда және шығындар

Пайда мен шығындар, млн теңге

Көрсеткіш	Нақты			Болжам	
	2021	2022	2023	2024	2025
Жалпы пайда	77 690	92 536	115 284	154 578	164 023
Операциялық пайда	53 868	64 574	92 828	124 928	132 885
Амортизация, пайыздар және КТС (ЕБИТДА) бойынша аударымдарға дейінгі пайда	123 447	129 303	160 117	225 392	227 720
Салық салуға дейінгі пайда (залал)	23 723	47 152	63 082	103 362	115 409
Азшылық үлесі шегерілгенге дейінгі жиынтық пайда (залал)	15 347	30 306	43 730	80 232	92 584
«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының акционерлеріне тиесілі қорытынды пайда	15 046	30 132	43 080	79 330	92 081

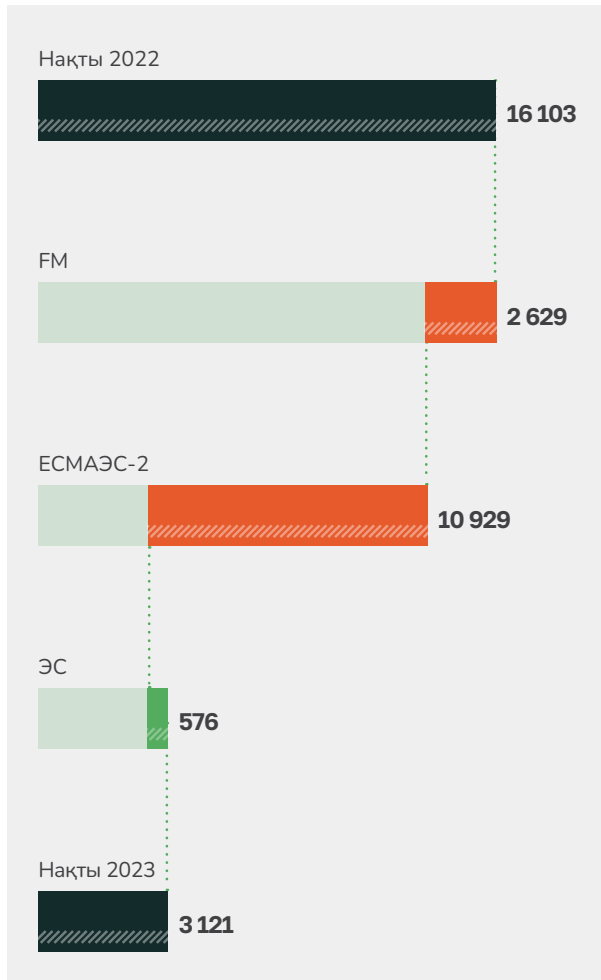
2023 жылы үлестік компаниялардан түскен пайда 3 121 млн теңгені құрады, аналитикалық кезеңге қатысты (12 982) млн теңгеге немесе (81%) төмендеді, негізінен қосымша резерв және "Екібастұз МАЭС-2 станциясы" АҚ электр энергиясына орташа босату тарифін төмендету есебінен, сондай-ақ Forum Muider B. V. өтімді емес ТМҚ және күмәнді дебиторлық берешек бойынша резервті көрсету есебінен, сондай-ақ сұраныстың азаюына байланысты экспорт көлемінің азаюы нәтижесінде байланысты өнімді сатуға арналған шығыстардың азаюымен.

Бірлескен және қауымдасқан кәсіпорындардың пайдадағы үлесі

Көрсеткіш, млн теңге	Нақты			Болжам	
	2021	2022	2023	2024	2025
Бірлескен және қауымдасқан кәсіпорындардың пайдадағы үлесі	13 455	16 103	3 121	10 691	21 870

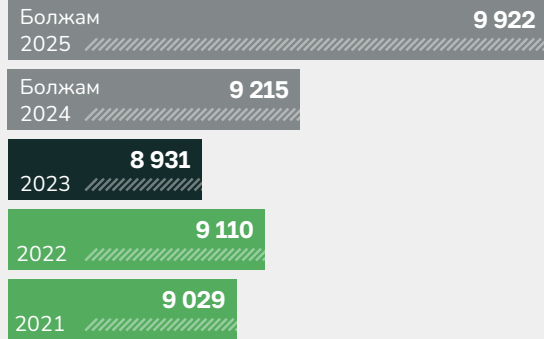
2023-2024 жылдарға арналған болжам

Үлестік компаниялар пайдасының өсуі «Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ пайдасын ұлғайту, №3 энергия блогы бойынша жобаны іске асыруды қайта бастауға, сондай-ақ электр энергиясын өндіру мен қуаттылыққа тарифтің ұлғаюына байланысты қаржылық шығындар мен басқа да шығындарды капиталдандыру есебінен жоспарланған.

Іске асыру шығындары, млн теңге

2023 жылдың қорытындысы бойынша іске асыруға арналған шығындар 2022 жылмен салыстырғанда (179) млн теңгеге (2% — ға) азайып, 8 931 млн теңгені құрады. Бұл ауытқу тарифтің төмендеуі себебінен электр энергиясын өндіру-тұтынуды теңгерімдеуді ұйымдастыру бойынша «KEGOC» АҚ қызметтеріне шығындардың төмендеуінен туындады.

Іске асыруға арналған шығындар, млн теңге

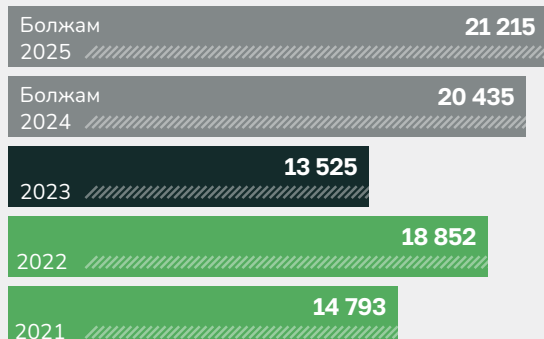
2024-2025 жылдарға арналған болжам

2024 жылға арналған болжамда өнімді сатуға арналған шығындар 9 215 млн теңге мөлшерінде жоспарланған, бұл 2023 жылғы Нақтыіден 284 млн теңгеге немесе 3%-ға жоғары. Іске асыруға жұмсалатын шығындардың ұлғаюы «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС шиналарынан электр энергиясын босату көлемінің ұлғаюымен, сондай-ақ «KEGOC» АҚ қызметтеріне бағаның ұлғаюымен байланысты. 2025 жылғы болжамда 2024 жылмен салыстырғанда ұлғаю «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС шиналарынан электр энергиясын босату көлемінің өсуіне және «KEGOC» АҚ қызметтеріне бағаның өсуіне байланысты.

Әкімшілік шығындар

2023 жылдың қорытындысы бойынша әкімшілік шығындар 20 435 млн теңгені құрады, бұл 2022 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 5 327 млн теңгеге немесе 28%-ға төмен, негізінен «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС есебінен өткен кезеңде КТС бойынша салық преференцияларының жойылуына байланысты қосымша декларация бойынша өсімпұлды көрсету -2016-2020 жылдары 500.

Жалпы және әкімшілік шығындар, млн теңге

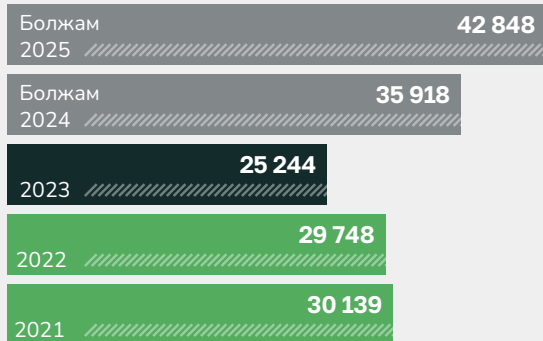
2024-2025 жылдарға арналған болжам

2024 жылға арналған болжамда әкімшілік шығыстар 2023 жылғы деңгейден жоғары және 20 435 млн теңгені құрайды. Өсім негізінен ЕТҰ қызметкерлеріне әлеуметтік қолдау көрсету шеңберінде жалақыны индекстеумен; консультациялық, аудиторлық және заң қызметтері бойынша шығыстардың өсуімен (2023 жылғы консультациялық қызметтерге шығыстарды 2024 жылға қайта бөлу) байланысты. Сондай-ақ, «Өскемен СЭС АЭС» ЖШС және «Шүлбі СЭС АЭС» ЖШС ОАР қоғамын шоғырландыру периметріне енгізу есебінен ұлғайту. 2025 жылға арналған болжамда әкімшілік шығындардың өсуі негізінен шығындарды индекстеу арқылы жүзеге асырылады.

Қаржылай шығындар

2023 жылдың қорытындысы бойынша қаржылық шығындар 25 244 млн теңгені құрады, бұл 2022 жылғы нақты мәннен 4 504 млн теңгеге төмен. Негізінен төмендеу «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС-де орын алды. Себебі, есепті кезеңде сыйақылар бойынша шығындар капиталдандырылды, сондай-ақ қарыздарды мерзімінен бұрын және жоспарлы өтеудің арқасында қарыздың азаюына байланысты корпоративтік орталықтың шығындары азайды.

Қаржылай шығындар, млн теңге

Прогноз на 2024–2025 гг.

2024 жылға арналған болжамда қаржыландыру шығындары 35 918 млн теңгені құрайды. Өсім негізінен «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС (№1 блок) қарыздары бойынша шығындарды 2024 жылдың екінші жартыжылдығынан бастап ағымдағы шығындарда көрсету, сондай-ақ борыштық портфельді ұлғайту есебінен болды. 2025 жылға арналған болжамда 2024 жылмен салыстырғанда «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС (№1 блок) қарыздары бойынша шығындарды 2025 жылдың басынан бастап ағымдағы шығындарға қосу есебінен ұлғаю орын алды.

Өтімділік және қаржылық тұрақтылық көрсеткіштері

«Самұрық-Энерго» АҚ акционер көздеген қаржылық тұрақтылық коэффициенттері бойынша нысаналы көрсеткіштерге қол жеткізді.

Сыртқы кредиторлар алдында ковенант сақтау

Ковенант	Норматив	Нақты 2021	Нақты 2022	Нақты 2023	Ескертпе
Қарыз/ЕБИТДА (АДБ)	3,5 артық емес	2,70	2,14	1,74	орындалуда
ЕБИТДА/пайыздар (АДБ)	кемінде 3,0	5,00	5,92	10,8	орындалуда
Қарыз/меншікті капитал (ҚДБ)	2,0 артық емес	0,59	0,50	0,43	орындалуда

Атауы	2019 Нақты	2020 Нақты	2021 Нақты	2022 Нақты	2023 Нақты
Қарыз/ЕБИТДА	3,31	2,96	2,41	1,90	1,71
Қарыз/Меншікті капитал	0,56	0,54	0,59	0,50	0,43
Ағымдағы өтімділік	0,70	0,75	0,53	0,57	1,04

2023 жылдың қорытындысы бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ кредиторлардың қаржылық және қаржылық емес келісімдерін сақтады, олар жар-тыжылдық негізде тіркеледі.

Қарыздар бойынша ковенанттар

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында барлық банктік қарыздар мен облигациялар бойынша міндеттемелер, «Самұрық-Энерго» АҚ банктік кепілдіктері, сондай-ақ «Самұрық-Қазына» АҚ «Самұрық-Энерго» АҚ қарызы бойынша белгілі бір келісімдер бар (16-ескертпе). Осы келісімдерді сақтамау «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы үшін қарыздар бойынша шығындардың өсуін және дефолт жариялауды қоса алғанда, жағымсыз салдарға әкеп соғуы мүмкін. 2023 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ тобы өз келісімдерін сақтады.

2023 және 2022 жылдың қорытындысы бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы қарыздар бойынша ковенанттардың нормативтік міндеттерін орындады, сондай-ақ бұзушылық оқиғасы орын алуы болжанған жағдайларда шекті төмендету бойынша вейверлер алды.

Қарыз жүктемесі

2023 жылдың қорытындысы бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының шоғырландырылған номиналды борышы 271,7 млрд теңгені құрады, есепті кезеңде номиналды қарыздың төмендеуі 2022 жылдың қорытындысымен салыстырғанда (314,6 млрд теңге) 42,9 млрд теңгені құрады.

2023 жылы номиналды қарыздың төмендеуі «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының ЕҚДБ қарызын, «Мойнақ СЭС» АҚ-ның ҚДБ алдындағы валюталық қарызын және «Қазақстан Халық Банкі» АҚ алдындағы «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС қарызын толық мерзімінен бұрын өтеуіне байланысты.

Валюталық және инфляциялық тәуекелдер

Валюталық тәуекелді нивелирлеу мақсатында 2023 жылдың қыркүйегінде «Мойнақ СЭС» АҚ-да 1,15*6м LIBOR+1,15% (5,96%) мөлшерлемесімен 6,41 млн АҚШ доллары сомасына «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ валюталық қарызын толық мерзімінен бұрын өтеу бойынша жұмыстар жүргізілді.

Күл үйінділерін жоюға арналған резерв

Экологиялық кодекске сәйкес «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы сондай-ақ «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының операциялық қызметінің қалдықтарын орналастыру полигондары болып табылатын күл үйінділерінің учаскесін жоюға заңды міндеттеме алады.

2023 жылдың 31 желтоқсанына күл үйінділерін жоюға арналған резервтің баланстық құны 3 143 439 мың теңгені құрады (2022 жылдың 31 желтоқсаны: 2 481 989 мың теңге). Күл үйінділерін жоюға арналған қолданыстағы резервті бағалау «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының қалпына келтіру және топыпақ құнарлығын қалпына келтіру жөніндегі жұмыстарды жүргізудің ағымдағы нормалары мен әдістеріне сәйкес техникалық-экономикалық негіздемемен және инженерлік зерттеулермен нығайтылған Қазақстан Республикасының қолданыстағы табиғат қорғау заңнамасын түсіндіруіне негізделген.

Бұл бағалау кейінгі табиғатты қорғау ғылыми-зерттеу жұмыстарын аяқтаған кезде және қолданыстағы қалпына келтіру және қалпына келтіру бағдарламаларын қайта қараған кезде өзгеруі мүмкін.

Пайыздық шығындарды оңтайландыру

Жоспарлы — 56,6 млрд теңге және борышты мерзімінен бұрын өтеу — 76,8 млрд теңге есебінен сыйақы шығындарын төмендету, қаржыландырудың жаңа баламалы көздерінен «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының қолданыстағы қарыздарын қаржыландыру және қайта қаржыландыру шарттарын өзгерту есебінен сыйақы мөлшерлемелерін төмендету жөніндегі жұмыстарды жүргізу.

Кредит рейтингі (Fitch Ratings)

2023 жылдың 20 қазанында Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі «Самұрық-Энерго» АҚ-ның шетел және ұлттық валютадағы ұзақ мерзімді кредиттік рейтингтерін «BB+» деңгейінде, «Тұрақты» болжамын растады, сондай-ақ компанияның мемлекеттік қолдау көрсету бағасын «күшті» деңгейінен «өте күшті» деңгейіне дейін қайта қарады.

Күрделі сипаттағы міндеттемелер

2023 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Forum Muider және ЕСМАЭС-2 ұзақ мерзімді шарттық міндеттемелеріндегі «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының үлесі тиісінше 3 495 602 мың теңгені және 3 137 124 мың теңгені құрады (2022 жылдың 31 желтоқсаны: Тиісінше 3 997 304 мың теңге және 11 812 824 мың теңге).

Салыстырмалы талдау (бенчмаркинг)

Бенчмаркинг — «Самұрық-Энерго» АҚ басқарудың маңызды элементтерінің бірі. Бенчмаркинг жүргізудің мақсаты «Самұрық-Энерго» АҚ әлсіз және күшті жақтарын анықтау үшін операциялық және қаржылық көрсеткіштерді шетелдік аналогтық компаниялармен салыстыру болып табылады.

«Самұрық-Энерго» АҚ бенчмаркингін жүргізу кезінде келесі көрсеткіштер қолданылады:

- EBITDA margin (EBITDA маржасы);
- Қарыз/EBITDA;
- Қарыз қаражаты үлесінің коэффициенті (қарыз/меншікті капитал);
- Инвестицияланған капиталдың табыстылығы (ROIC).

Бенчмаркинг үшін келесі аналогтық компаниялардың деректері пайдаланылды:

- «Юнипро» ЖАҚ (Ресей);
- CEZ Group (Чехия);
- RWE (Германия).

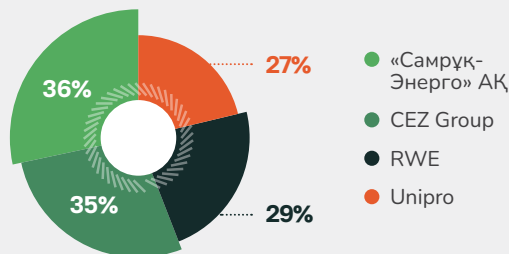
Бенчмаркинг нәтижелері

Критерий	Өлшем	Орындау	Min	Бенчмаркинг	Max
ЕБИТДА маржасы (айырмасы)	%	●		Unipro (27) RWE (29) CEZ (35) СЭ (36)	
ROIC	%	●	CEZ (5,9)	СЭ (6,1) RWE (7,6) Unipro (14,4)	
Қарыз/ЕБИТДА	Коэффициент	●	Unipro (0,02) CEZ (1,41)	СЭ (1,71) RWE (2,05)	
Қарыз/МК	Коэффициент	●	Unipro (0,01)	СЭ (0,43) RWE (0,54) CEZ (0,69)	

Қазіргі уақытта «Самұрық-Энерго» АҚ шетелдік аналогтық компаниялармен салыстырғанда кейбір көрсеткіштер бойынша төмен.

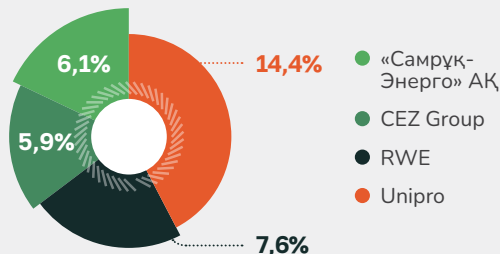
2023 жылдың ЕБИТДА margin

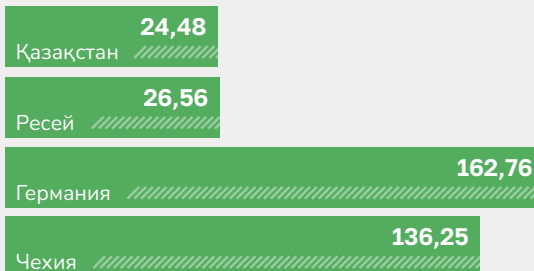
ЕБИТДА margin көрсеткіші компанияның пайыздық, салықтық, амортизациялық және амортизацияға дейінгі пайда табу қабілетін көрсететін операциялардың тиімділігінің негізгі көрсеткіші болып табылады. Unipro, RWE және CEZ Group сияқты басқа компаниялармен салыстырғанда «Самұрық-Энерго» АҚ ЕБИТДА маржа коэффициентімен 36% деңгейінде операциялардың тиімділігінің жоғары деңгейін көрсетеді.

«Самұрық-Энерго» АҚ қарызы/ЕБИТДА және қарызы/СК көрсеткіштері бойынша CEZ Group және RWE-мен салыстырғанда орташа деңгейде тұр, бірақ қаржылық тұрақтылық тұрғысынан Unipro-дан айтарлықтай артта қалып отыр.

2023 жылдың ұзақ мерзімді инвестицияланған капиталдың табыстылығы (ROIC)

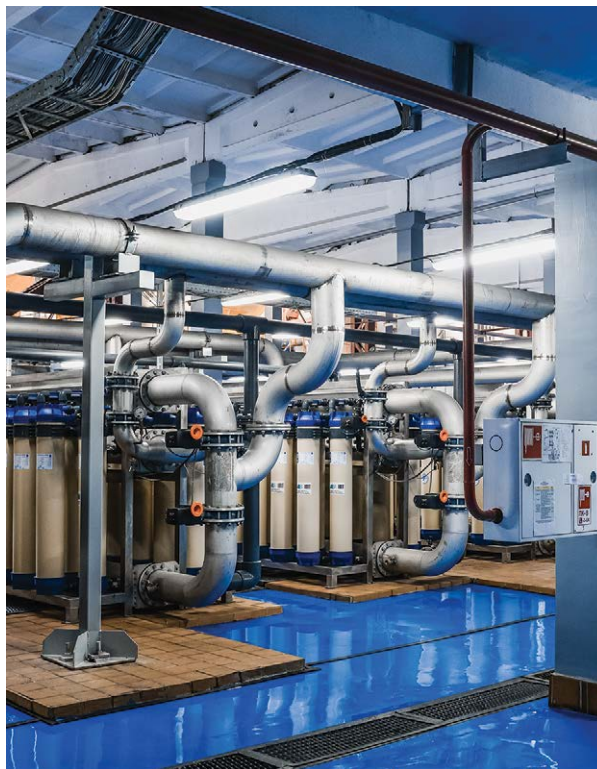
2023 жылдағы электр энергиясының орташа тарифі, теңге/кВт*сағ

Roic (ұзақ мерзімді инвестицияланған капиталдың табыстылығы) көрсеткіші бойынша «Самұрқ-Энерго» АҚ еуропалық ұқсас компаниялардан төмен, бұл ретте CEZ Group компаниясынан 0,2% жоғары.

Бұл ретте «Самұрқ-Энерго» АҚ-ның жария аналогтық компанияларынан айырмашылығы Қазақстан Республикасының Үкіметіне тиесілі екенін атап өткен жөн, осыған байланысты Компания электр энергетикасы саласындағы мемлекеттік саясатты жүргізуші болып табылады. Осыған байланысты, сондай-ақ энергетика секторының тозу дәрежесі жоғары болғандықтан, 2009 жылдан бастап әлеуметтік маңызы бар инвестициялық жобалар (Қазақстан Республикасының энергожүйесі жұмысының сенімділігі мен үздіксіздігіне бағытталған) іске асырылды, бұл инвестицияланған капиталдың елеулі өсуіне алып келді және тиісінше инвестициялар табыстылығының көрсеткішін төмендетті.

Инвестициялар табыстылығының көрсеткіштеріне әсер ететін қосымша Нақтыор ұқсас компаниялардың елдерімен салыстырғанда Қазақстан Республикасында электр энергиясына тарифтің төмен деңгейі болып табылады.

Аналогтық компаниялардың елдеріндегі электр энергиясы тарифтерінің айырмашылығы

Ел	КВт*сағ үшін орташа тариф	Теңгемен/кВт*сағ	2023 жылдың орташа курсы
Қазақстан	24,48 теңге	24,48 теңге/кВт*сағ	
Ресей	4,91 рубль	26,56 теңге/кВт*сағ	5,41 теңге/рубль
Германия	0,33 еуро	162,76 теңге/кВт*сағ	493,22 теңге/еуро
Чехия	6,63 крон	136,25 теңге/кВт*сағ	20,55 теңге/чех кронасы

Дереккөз: Еуростат, Ресстат.